

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Čížkem ve věci

žalobkyně: **L. M.**

zastoupená obecným zmocněncem Ing. V. M.
oba bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha

o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 4. 1. 2021, č. j. MPSV-2020/234061-912, ze dne 4. 1. 2021, č. j. MPSV-2020/241807-912, a ze dne 9. 7. 2020, č. j. MPSV-2020/122301-912,

takto:

- I. Řízení ve věcech vedených u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 42 Ad 1/2021, 42 Ad 2/2021 a 58 Ad 16/2021 se spojují ke společnému řízení. Věci budou nadále vedeny pod sp. zn. 42 Ad 1/2021.
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 1. 2021, č. j. MPSV-2020/234061-912, a ze dne 9. 7. 2020, č. j. MPSV-2020/122301-912, se ruší a věci se mu vrací k dalším řízením.
- III. Žaloba proti rozhodnutí ze dne 4. 1. 2021, č. j. MPSV-2020/241807-912, se zamítá.
- IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje: H. T.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobkyně se třemi samostatně podanými žalobami podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhá zrušení v záhlaví označených rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadená rozhodnutí“), kterými žalovaný zamítl její odvolání a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajská pobočka v Příbrami, kontaktní pracoviště Dobříš (dále jen „správní orgán I. stupně“).
2. Podle § 39 odst. 1 s. ř. s. může předseda senátu usnesením spojit ke společnému projednání samostatné žaloby směřující proti témuž rozhodnutí anebo proti rozhodnutím, která spolu skutkově souvisejí.
3. Všechny žaloby se týkají dávek pěstounské péče podle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 200/2017 Sb. (dále jen „zákon o sociálně-právní ochraně dětí“). V žalobách proti rozhodnutí ze dne 4. 1. 2021, č. j. MPSV-2020/234061-912 (dále jen „napadené rozhodnutí 1“) a ze dne 9. 7. 2020, č. j. MPSV-2020/122301-912 (dále jen „napadené rozhodnutí 2“) se jedná o skutkově i právně totožnou věc zamítnutí žádosti o dávku pěstounské péče - příspěvek při převzetí dítěte podle § 47l zákona o sociálně-právní ochraně dětí týkající se dvou různých nezletilých dětí. Jádrem sporu v obou věcech spočívá ve výkladu osoby pečující podle § 4a písm. b) zákona o sociálně-právní ochraně dětí a posouzení otázky, zda lze příspěvek při převzetí dítěte přiznat i osobám poskytujícím pěstounskou péči na přechodnou dobu. V žalobě proti rozhodnutí ze dne 4. 1. 2021, č. j. MPSV-2020/241807-912 (dále jen „napadené rozhodnutí 3“) jde o skutkově odlišnou věc týkající se výplaty dávky pěstounské péče příspěvku na úhradu potřeb dítěte podle § 47f zákona o sociálně-právní ochraně dětí osobě pečující. Jelikož je i v tomto případě aplikován § 4a písm. b) zákona o sociálně-právní ochraně dětí definující osobu pečující a zároveň se věc týká jednoho z výše zmíněných nezletilých dětí, je vhodné i tuto žalobu spojit.
4. Z obsahu žalob a napadených rozhodnutí tedy plyne, že všechny věci jsou vedeny mezi totožnými účastníky, mají obdobný skutkový základ, předmětem je obdobná právní otázka a žaloby směřují proti rozhodnutím, která spolu úzce skutkově souvisejí. Soud proto rozhodl o spojení věcí ke společnému projednání podle § 39 odst. 1 s. ř. s. s tím, že řízení bude nadále vedeno pod sp. zn. 42 Ad 1/2021, neboť žaloba v této věci napadla soudu jako první v pořadí (výrok I).

Obsah podání účastníků

5. Žalobkyně namítá nezákonnost napadených rozhodnutí 1 a 2, která jsou dle jejího názoru v rozporu se závěry Nejvyššího správního soudu vyslovenými v rozsudku ze dne 20. 10. 2015, č. j. 8 Ads 17/2015-49, č. 3353/2016 Sb. NSS, podle kterého se stává osoba v evidenci (osoba poskytující pěstounskou péči na přechodnou dobu) v době svěřením dítěte soudem do pěstounské péče na přechodnou dobu osobou pečující. Žalobkyně namítá, že tyto závěry měly být aplikovány i v jejím případě, a tudíž měla nárok na příspěvek při převzetí dítěte podle § 47l zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Namítá, že správní orgán

I. stupně ani žalovaný nezpochybnují, že je vyplácen příspěvek na úhradu potřeb dítěte i pěstounům na přechodnou dobu, jedná se tedy o nelogický postup, kdy v jednom případě nazírají správní orgány na osobu poskytující pěstounskou péči na přechodnou dobu jako na osobu pečující a v druhém případě nikoliv. Žalobkyně popisuje důležitost dávky příspěvku při převzetí dítěte související s počátečními náklady, jelikož děti často nejsou vybaveni ničím jiným než oblečením, které mají na sobě. Žalobkyně dále konstatuje, že se snažila o mimosoudní řešení, ale správní orgány jí nevyhověly.

6. Žalobkyně namítá v obecné rovině nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí 3, jelikož se žalovaný nevyjádřil k jejím odvolacím námitkám a navrhaným důkazům. V žalobě dále specifikuje, že žalovaný dostatečně nevypořádal její odvolací námitku, kdo je ze zákona povinen náklady na péči proplatit. Žalobkyně v květnu 2020 dítěti poskytovala péči a hradila jeho potřeby, nelze tedy vynaložené prostředky požadovat zpět. Namítá rovněž nezákonnost napadeného rozhodnutí 3, jelikož správní orgány nesprávně vyložily relevantní ustanovení zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Podle žalobkyně by měl být způsob výplaty dávky „*podle stavu, který byl v daný měsíc, a ne podle stavu, který nastal až další měsíc*“. Žalobkyně tvrdí, že zákon nevylučuje možnost vyplácet dávku i poměrně, pokud o dítě pečovalo v jednom měsíci více osob a v této souvislosti odkazuje na § 47t zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Namítá, že denní úhradu umožňuje například § 42c a § 42f zákona o sociálně-právní ochraně dětí upravující příspěvek na úhradu pobytu a péče. V této souvislosti odkazuje rovněž na § 47g odst. 1 zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Namítá, že argumentace žalovaného, že je třeba přihlídnout i k tomu, že v březnu 2020 byla žalobkyni vyplacena celá dávka, ačkoliv nepečovala o nezletilé dítě po celý měsíc, není v souladu se zákonem, jelikož výplata první dávky nemá vliv na výplatu poslední dávky. Žalobkyně namítá, že i samotný správní orgán I. stupně si je vědom nesmyslnosti této úpravy, pokud zmiňuje možnost vyrovnání mezi osobami pečujícími v rozhodnutí o vrácení přeplatku ze dne 2. 11. 2020, č. j. 178304/20/PB. Komentuje rovněž problematičnost návrhu novely zákona o sociálně-právní ochraně dětí.
7. Ve vyjádření k žalobě proti napadeným rozhodnutím 1 a 2 žalovaný rekapituluje dosavadní průběh správních řízení a odkazuje na relevantní právní úpravu. V obou vyjádřeních shodně namítá, že žalobkyně je osobou v evidenci podle § 4a písm. c) zákona o sociálně-právní ochraně dětí, a nelze ji proto považovat za osobu pečující podle § 4a písm. b) zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Namítá, že žalobkyní zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu se týkal jiné dávky - příspěvku na úhradu potřeb dítěte, a to ve zvláštním případě, kdy dítě nabylo zletilosti v pěstounské péči na přechodnou dobu, přičemž pokud by byly činěny rozdíly mezi typy pěstounské péče, zůstalo by dítě v tomto případě finančně nezabezpečeno. Závěrem uvádí, že je momentálně předložen návrh změny zákona o sociálně-právní ochraně dětí (zákon č. 363/2021 Sb., jenž nabyl účinnosti dne 1. 1. 2022 - pozn. soudu), která přesně tyto otázky řeší, avšak aplikovatelné znění zákona je neupravuje. Navrhuje proto žaloby zamítnout.
8. Ve vyjádření k žalobě proti napadenému rozhodnutí 3 žalovaný rekapituluje dosavadní průběh správního řízení a relevantní právní úpravu. Uvádí, že dávka je nárokem a příjmem dítěte, proto musí výplata dávky sledovat tu osobu pečující, která má nezletilé dítě v péči v kalendářním měsíci, ve kterém se dávka vyplácí podle § 47t odst. 1 zákona o sociálně-

právní ochraně dětí. Připouští, že tedy může dojít k situaci, že příspěvek bude vyplácen k rukám jiné osoby, než která zajišťovala péči o dítě v měsíci, za který příspěvek na úhradu potřeb náleží. Žalovaný proto navrhuje žalobu zamítnout.

Obsah správního spisu

9. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně podala dne 21. 9. 2020 žádost o dávku pěstounské péče - příspěvku při převzetí dítěte, a to nezletilého chlapce, kterého převzala do péče dne 8. 9. 2020 na základě usnesení Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 8. 9. 2020, č. j. 0 Nc 8/2020, o předběžném opatření. Správní orgán I. stupně vydal dne 20. 10. 2020 rozhodnutí, č. j. 172916/20/PB, o zamítnutí žádosti o dávku pěstounské péče příspěvek při převzetí dítěte podle § 47l a § 47p zákona o sociálně-právní ochraně dětí (dále jen „prvostupňové rozhodnutí 1“). V odůvodnění uvedl, že žalobkyně je osobou v evidenci podle § 4a písm. c) zákona o sociálně-právní ochraně dětí, a proto ji nelze považovat za osobu pečující podle § 4a písm. b) zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Žalobkyně podala proti tomuto rozhodnutí odvolání, které žalovaný zamítl napadeným rozhodnutím 1. V odůvodnění potvrdil názor správního orgánu I. stupně, že žalobkyni jako osobu v evidenci nelze považovat za osobu pečující o dítě, a tudíž jí nárok na dávku příspěvek při převzetí dítěte nevznikl. Odkázal rovněž na návrh novely zákona o sociálně-právní ochraně dětí, podle které by měli mít i přechodní pěstouni nárok na příspěvek při převzetí dítěte.
10. Žalobkyně dne 6. 4. 2020 podala žádost o dávku pěstounské péče - příspěvku při převzetí dítěte, a to nezletilé dívky, kterou do péče převzala dne 30. 3. 2020 na základě usnesení Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 30. 3. 2020, č. j. 0 Nc 2306/2020-11, o předběžném opatření. Správní orgán I. stupně dne 4. 5. 2020 vydal rozhodnutí, č. j. 77698/20/PB, kterým žádost zamítl podle § 47l a § 47p zákona o sociálně-právní ochraně dětí (dále jen „prvostupňové rozhodnutí 2“), a to se stejným odůvodněním jako v případě prvostupňové rozhodnutí 1. Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí podala odvolání, které žalovaný napadeným rozhodnutím 2 zamítl a potvrdil prvostupňové rozhodnutí 2. V odůvodnění potvrdil názor správního orgánu I. stupně se stejným odůvodněním jako v napadeném rozhodnutí 1. Rovněž reagoval na námitku žalobkyně namítající rozpor s rozsudkem Nejvyššího správního soudu, č. j. 8 Ads 17/2015-49, přičemž uvedl, že rozsudek se týkal jiné dávky - příspěvku na úhradu potřeb dítěte, a to ve zvláštním případě, kdy dítě nabylo zletilosti v pěstounské péči na přechodnou dobu, přičemž pokud by byly činěny rozdíly mezi typy pěstounské péče, zůstalo by dítě v tomto případě finančně nezabezpečeno. Jelikož nedošlo ke změně legislativy, správní orgán I. stupně postupoval v souladu se zákonem, když žádost žalobkyně zamítl.
11. Dne 6. 4. 2020 podala žalobkyně žádost o dávku pěstounské péče - příspěvku na úhradu potřeb dítěte (nezletilé dívky), a to ke dni převzetí dítěte dne 30. 3. 2020. Dne 20. 4. 2020 správní orgán I. stupně rozhodnutím, č. j. 63096/20/PB, přiznal dávku pěstounské péče - příspěvek na úhradu potřeb dítěte ve výši 4 950 Kč ode dne 30. 3. 2020. Žalobkyně dne 3. 6. 2020 ohlásila změnu a požádala o zastavení příspěvku na úhradu potřeb dítěte. Usnesením Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 29. 5. 2020, č. j. P 63/2020-29, o předběžném opatření, (dále jen „usnesení o předběžném opatření“) byla nezletilá dívka předána do péče manželského páru pěstounů. Následně rozhodl správní orgán I. stupně

rozhodnutím ze dne 7. 7. 2020, č. j. 108592/20/PB, o odejmutí dávky pěstounské péče - příspěvku na úhradu potřeb dítěte ode dne 1. 7. 2020, protože nárok na dávku zanikl ke dni 30. 4. 2020 a rozhodnutím ze dne 28. 7. 2020, č. j. 120931/20/PB, o vzniku přeplatku a povinnosti vrátit uvedený přeplatek. Na základě odvolání žalobkyně byla tato rozhodnutí žalovaným zrušena rozhodnutími ze dne 29. 9. 2020, č. j. MPSV-2020/184596-912, a č. j. MPSV-2020/189891-912, a věc vrácena správnímu orgánu I. stupně k novému projednání.

12. Dne 2. 11. 2020 správní orgán I. stupně rozhodnutím, č. j. 178304/20/PB, rozhodl o vzniku přeplatku ve výši 4 950 Kč, a o povinnosti vrátit uvedený přeplatek (dále jen „rozhodnutí o přeplatku“). Dne 2. 11. 2020 správní orgán I. stupně rozhodnutím, č. j. 178293/20/PB (dále jen „prvostupňové rozhodnutí 3“), rozhodl o odejmutí dávky pěstounské péče - příspěvku na úhradu potřeb dítěte podle § 47f odst. 1 a § 47q odst. 3 zákona o sociálně-právní ochraně dětí nezletilé oprávněné osobě (nezletilé dívky), a to ode dne 1. 7. 2020, protože nárok na dávku zanikl ke dni 30. 4. 2020. V odůvodnění odkázal mj. na Instrukci náměstkyně pro řízení sekce sociální a rodinné politiky a náměstka pro řízení sekce zaměstnanosti a nepojistných sociální dávek ze dne 5. 10. 2017, č. 16/2017 (dále jen „instrukce“). Uvedl, že jelikož je příspěvek nárokem nezletilého dítěte, musí výplata příspěvku zásadně sledovat tu osobu pečující, která má nezletilé dítě v péči v době výplaty. Pěstounská péče žalobkyně o nezletilou dívku byla zrušena usnesením o předběžném opatření s vykonatelností dne 29. 5. 2020, proto dávka nenáleží od 1. 5. 2020. Proti prvostupňovému rozhodnutí 3 podala žalobkyně odvolání, přičemž odvolací námitky jsou v zásadě totožné uplatněné žalobní body, a soud je proto nebude opakovat.
13. Napadeným rozhodnutím 3 žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil prvostupňové rozhodnutí 3. V odůvodnění uvedl, že příspěvek je nárokem a příjmem dítěte, musí tedy výplata příspěvku zásadně sledovat tu pečující osobu, která má nezletilé dítě v péči v kalendářním měsíci, ve kterém se dávka vyplácí. Příspěvek se vyplácí zpětně v kalendářním měsíci následujícím po měsíci, za který vznikl nárok na příspěvek. Jelikož bylo nezletilá dívka usnesením o předběžném opatření vykonatelným dne 29. 5. 2020 svěřena do pěstounské péče manželského páru pěstounů, byla v době výplaty (v červnu 2020) příspěvku za měsíc květen 2020 již v jejich péči a „*náleží již nové osobě pečující, která o dávku pro nezletilou oprávněnou osobu požádá.*“ Příspěvek na úhradu potřeb dítěte oprávněné osobě byl odejmut ode dne 1. 7. 2020, protože nárok na dávku zanikl ke dni 30. 4. 2020. K námitce žalobkyně, kdo má hradit příspěvek za dobu 29 dní v květnu, žalovaný uvedl, že je třeba přihlídnout i ke skutečnosti, že žalobkyni byla vyplacena dávka za měsíc březen 2020, i když péči o dítě nezajišťovala po celý měsíc, jelikož dávky pěstounské péče náleží vždy ve výši za celý kalendářní měsíc, byť péče o dítě netrvala celý měsíc. Odkázal rovněž na návrh novely zákona o sociálně-právní ochraně dětí, která by měla přinést pozitivní změnu a upravit možnost, kdy v jednom měsíci pečují o dítě dvě osoby.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

14. Soud se v první řadě zabýval otázkou, zda je žalobkyně věcně legitimovaná k podání žaloby proti napadenému rozhodnutí 3. V této věci rozhodovaly správní orgány o příspěvku na

úhradu potřeb dítěte, na které má podle § 47f odst. 1 věty první zákona o sociální právní ochraně dětí nárok pouze nezletilé nezaopatřené dítě svěřené do pěstounské péče, nikoliv osoba pečující. Osobě pečující je ovšem dávka vyplácena a je jejím příjemcem (§ 47u odst. 1 a § 47f odst. 1 věta druhá zákona o sociální právní ochraně dětí), a proto má soud za to, že napadené rozhodnutí zasahuje do právní sféry žalobkyně. O tom, že nejde o případ zjevného nedostatku aktivní věcné legitimace, ostatně svědčí i skutečnost, že v obdobné situaci se již soudy zabývaly přezkumem rozhodnutí o odnětí příspěvku na úhradu potřeb dítěte na základě žaloby podané pečující osobou, aniž by shledaly na její straně nedostatek aktivní věcné legitimace (viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 1. 2015, č. j. 11 Ad 8/2014 – 33, a na něj navazující rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne č. j. 8 Ads 17/2015-49).

15. Soud tedy ověřil, že žaloby byly podány včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňují všechny formální náležitosti na ně kladené. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadených rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Soud přezkoumal napadená rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
16. Soud o žalobách rozhodl bez jednání, neboť s tím účastníci řízení vyslovili souhlas, resp. s takovým postupem ve stanovené lhůtě nevyslovili nesouhlas (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

Posouzení žaloby proti napadenému rozhodnutí 1 a 2

17. Podle § 958 odst. 3 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“) platí, že „[s]oud může svěřit dítě do pěstounské péče i na přechodnou dobu. Podrobnosti stanoví jiný zákon.“
18. Podle § 4a zákona o sociálně-právní ochraně dětí „[p]ro účely tohoto zákona se rozumí
 - b) osobou pečující o dítě (dále jen „osoba pečující“) jiná fyzická osoba odpovědná za výchovu dítěte,
 1. která je pěstounem,
 2. která byla do dosažení zletilosti dítěte jeho pěstounem nebo poručníkem, a to po dobu, po kterou má nezaopatřené dítě nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte,
 3. které je před rozhodnutím soudu o svěřením dítěte do pěstounské péče rozhodnutím soudu dočasně svěřeno do péče osoby, která má zájem stát se pěstounem, a to po dobu trvání takové péče,
 4. která je poručníkem dítěte, jestliže o dítě osobně pečuje, nebo
 5. která má v osobní péči dítě, k němuž nemá vyživovací povinnost, a to po dobu, po kterou probíhá soudní řízení o ustanovení této osoby poručníkem,
 - c) osobou v evidenci fyzická osoba, která je vedena v evidenci osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči na přechodnou dobu.“
19. Podle § 27a odst. 1 věty první zákona o sociálně-právní ochraně dětí platí, že „[k]rajský úřad vede pro účely zajištění pěstounské péče pro dítě na přechodnou dobu evidenci osob, které mohou pěstounskou péči po přechodnou dobu vykonávat.“ Podle § 27a odst. 2 zákona o sociálně-právní ochraně dětí platí, že „[d]o evidence osob, které mohou vykonávat pěstounskou

pěči po přechodnou dobu, se zařazují osoby, které na základě odborného posouzení mají předpoklady pro výkon takové péče o dítě, a to zejména z hlediska krátkodobosti takové péče a péče o dítě krátce po jeho narození.“ Podle § 27a odst. 9 zákona o sociálně-právní ochraně dětí platí, že [p]ěstounská péče na přechodnou dobu může trvat nejdéle 1 rok. To neplatí, pokud jsou do pěstounské péče též pěstouna svěřeni sourozenci dítěte, kteří byli do této péče svěřeni později, ne však na dobu delší, než po kterou má trvat pěstounská péče podle věty první u sourozence, který byl do pěstounské péče na přechodnou dobu témuž pěstounovi svěřen jako poslední.“

20. Podle § 47l odst. 1 zákona o sociálně-právní ochraně dětí platí, že „[n]árok na příspěvek při převzetí dítěte má osoba pečující, která převzala dítě do pěstounské péče; příspěvek při převzetí dítěte, jde-li o totéž dítě, náleží osobě pečující jen jednou.“
21. Mezi stranami je sporné, zda lze za osobu pečující podle § 4a písm. b) zákona o sociálně-právní ochraně dětí považovat rovněž osobu, které bylo svěřeno dítě do pěstounské péče na přechodnou dobu, a zda tato osob má nárok na příspěvek při převzetí dítěte podle § 47l zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Žalobkyně tvrdí, že nelze činit rozdíly mezi „běžnými“ pěstouny a pěstouny na přechodnou dobu a odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 Ads 17/2015-49. Žalovaný tvrdí, že pěstouna na přechodnou dobu nelze považovat za osobu pečující podle § 4a písm. b) zákona o sociálně-právní ochraně dětí, jelikož je pouze osobou v evidenci podle § 4a písm. c) zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Podle žalovaného nelze závěry Nejvyššího správního soudu na posuzovanou věc aplikovat, jelikož se jedná o skutkově odlišný případ.
22. Nejvyšší správní soud se v rozsudku č. j. 8 Ads 17/2015-49 zabýval existencí nároku na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle § 47f odst. 2 zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Dítě nabylo zletilosti v pěstounské péči na přechodnou dobu a správní orgány mu z toho důvodu nepřiznaly nárok na příspěvek. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že nelze činit rozdíly mezi pěstounskou péčí na přechodnou dobu (osobou v evidenci) a „dlouhodobým“ pěstounem. Nejvyšší správní soud v rozsudku uvedl, že „[u]stanovení §4a písm. b) v bodech 1 a 4 stanoví pro vymezení osoby pečující základní kategorie pěstoun (1), poručník dítěte, jestliže o dítě osobně pečuje (4) a dále pak ostatní odvozené skupiny osob (k pěstounovi i poručníku bod 2, k pěstounovi bod 3 a k poručníku bod 5). Pro všechna vymezení osob pečujících však platí, že rozhodným hlediskem pro zařazení konkrétní osoby mezi osoby pečující je to, že tato osoba o dítě skutečně fakticky pečuje. Bylo by jistě nevhodnou tautologií, pokud by osoba pečující byla definována jako osoba, která o dítě pečuje. Přesto však lze vysledovat, že právě faktická péče o dítě je nezbytná pro podřazení do této kategorie. Proto je mezi osoby pečující zařazen v první řadě pěstoun a pro účely nyní rozhodované věci významně i osoba, která byla do dosažení zletilosti dítěte jeho pěstounem nebo poručníkem, a to po dobu, po kterou má dítě nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte. Stejně tak je ve vymezení osob pod body 3, 4 a 5, podstatné, že dítě bylo takové osobě svěřeno do péče (bod 3), že taková osoba o dítě osobně pečuje (bod 4), resp. že má v osobní péči dítě, k němuž nemá vyživovací povinnost (bod 5). Nejvyšší správní soud je přesvědčen, že při úvahách o splnění podmínek pro poskytnutí příspěvku na úhradu potřeb dítěte nelze vést pomyslnou dělící linii mezi osobami pečujícími na straně jedné a osobami v evidenci na straně druhé. Nelze tvrdit, že osoba v evidenci, které je do péče svěřeno dítě, byť na přechodnou dobu, zůstává nadále pouze osobou v evidenci a nelze na ni

nablížit též jako na osobu pečující.“ (zvýrazněno soudem).

23. Nejvyšší správní soud dále uvedl, že „[p]řestože zákon o sociálně-právní ochraně dětí, který je k zákonu o rodině ve vztahu speciality, stejně jako zákon o rodině rozlišuje jednotlivé druhy pěstounské péče, nerozlišuje jednotlivé druhy pěstounů. I osoby vykonávající pěstounskou péči na přechodnou dobu totiž označuje jako pěstouny a ty je třeba po dobu výkonu této pěstounské péče považovat za osoby pečující. To vyplývá např. z § 27a odst. 9 tohoto zákona, který stanoví, že „[p]ěstounská péče na přechodnou dobu může trvat nejdéle 1 rok. To neplatí, pokud jsou do pěstounské péče téhož pěstouna svěřeni sourozenci dítěte, kteří byli do této péče svěřeni později, ne však na dobu delší, než po kterou má trvat pěstounská péče podle věty první u sourozence, který byl do pěstounské péče na přechodnou dobu témuž pěstounovi svěřen jako poslední.“ Stejný závěr plyne z § 47j odst. 1 písm. d), podle kterého činí výše odměny pěstouna 24 000 Kč za kalendářní měsíc, „pečuje-li pěstoun alespoň o jedno dítě, které mu bylo svěřeno na přechodnou dobu, a toto dítě je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby“. Též osoby, které vykonávají pěstounskou péči na přechodnou dobu, je tedy třeba považovat za pěstouny, a tedy ve smyslu § 4a písm. b) za osoby pečující. Pěstoun na přechodnou dobu tím však neztrácí své původní postavení osoby v evidenci, neboť není z evidence vyřazen, ale zůstává v ní veden a může do pěstounské péče na přechodnou dobu přijmout další děti.“ (zvýrazněno soudem). Ačkoliv Nejvyšší správní soud činil tyto závěry ve vztahu k zákonu č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů, lze je analogicky použít i za účinnosti nového občanského zákoníku. Občanský zákoník taktéž rozlišuje jednotlivé druhy pěstounské péče [srov. § 958 odst. 3 občanského zákoníku], ale nikoliv jednotlivé druhy pěstounů. Pěstouni na přechodnou mají stejná práva a povinnosti, a to včetně povinnosti o dítě pečovat [srov. § 966 občanského zákoníku]. Občanský zákoník v podrobnostech svěřeni dítěte do pěstounské péče na přechodnou dobu rovněž odkazuje na zvláštní zákon [§ 958 odst. 3 občanského zákoníku].
24. Ačkoliv se Nejvyšší správní soud zabýval nárokem na příspěvek na úhradu potřeb dítěte, část jeho úvah o výkladu pojmu osoby pečující podle § 4a písm. b) zákona o sociálně-právní ochraně dětí je obecného charakteru. Soud se zabýval tím, jestli i přesto nejsou skutkové okolnosti v posuzovaném případě natolik odlišné, že by zabraňovaly aplikovat výše uvedené závěry Nejvyššího správního soudu. Lze sice přisvědčit žalovanému, že Nejvyšší správní soud ve výše uvedeném rozsudku argumentoval i tím, že by zletilý po skončení pěstounské péče byl zcela bez prostředků. Jedná se o však podpůrný argument, který má dokreslovat nesmyslnost výkladu žalovaného. Nelze však opomenout rozdílný účel obou těchto dávek. Příspěvek na úhradu potřeb dítěte je opakující se dávkou a nárokem dítěte, naopak příspěvek při převzetí dítěte je dávkou jednorázovou a nárokem osoby pečující. Soud se proto zabýval otázkou, zda pro účely posouzení nároku na příspěvek při převzetí dítěte neexistují rozumné důvody odlišovat pěstouny na přechodnou dobu od „běžných“ pěstounů (jak nastínil Nejvyšší správní soud ve výše uvedeném rozsudku v bodě 31).
25. Pěstounská péče na přechodnou dobu je ze své podstaty institutem krizovým a překlenovacím na dobu, dokud se děti nevrátí do péče rodičů či se jejich situace nevyřeší dlouhodobě jiným způsobem. Až na výjimky může pěstounská péče na přechodnou dobu trvat nejdéle 1 rok. Jelikož dochází k poměrně časté fluktuaci dětí u přechodných

pěstounů, je otázkou, zda tito „profesionální“ pěstouni musí při každém převzetí dítěte pořizovat pokaždé nové vybavení. Tímto se zabývala bývalá Veřejná ochránkyně práv Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., ve zprávě o šetření ze dne 19. 2. 2019, č. j. KVOP-8392/2019 (dále jen „zpráva“), ve které uvedla, že *„[u] přechodných pěstounů by naopak mohlo hrát roli, že péči poskytují opakovaně a různým dětem, které v jejich domácnosti setrávají spíše kratší dobu. Proto by bylo možné, aby ‚zdědily‘ některé kusy vybavení z toho, co přechodní pěstouni pořídili pro děti svěřené jim dříve. Pak by se mohlo jevit neopodstatněné, aby přechodným pěstounům byla přiznávána při převzetí dítěte stejná částka jako pěstounům obecným. Navzdory tomu případ stěžovatelky dokládá, že tato úvaha se zcela nenaplní. Především mohou být přechodným pěstounům svěřovány děti různého věku. I když tedy mohou mít kompletní vybavu (např. pro dítě batolecího věku), s příchodem náctiletého dítěte bude třeba domácnost přechodného pěstouna a osobní potřeby dítěte dostatečně přizpůsobit. V případě stěžovatelky jí pak bylo svěřeno dítě ihned po narození, které nemělo vůbec žádné ‚vlastní‘ věci.“*

26. Tento závěr potvrzuje i důvodová zpráva k novele zákona o sociálně-právní ochraně dětí účinné od 1. 1. 2022, která mj. reaguje i na tento výkladový problém osoby pečující a výslovně stanoví, že se za osobu pečující považuje i osoba, které bylo dítě svěřeno do pěstounské péče po přechodnou dobu (srov. § 2a zákona o sociálně-právní ochraně dětí ve znění zákona č. 363/2021 Sb.). V důvodové zprávě je uvedeno, že *„[d]ěti se k přechodným pěstounům dostávají v naprosté většině případů bez potřebného oblečení, obuvi, hraček atd. Je tedy vhodné umožnit i přechodným pěstounům čerpat příspěvek při převzetí dítěte, avšak nikoli bez omezení, jelikož ne ve všech případech bude nutné pořizovat pro přijaté dítě novou vybavu. Proto byla zvolena varianta zastropování maximální možné výše čerpání příspěvku při převzetí dítěte v období 12 měsíců po sobě jdoucích.“* (zvýrazněno soudem). Je nasnadě, že i pěstounům na přechodnou dobu vznikají náklady při převzetí dítěte a vzhledem k tomu, že se do jejich péče mohou dostat děti různých věkových kategorií, nelze automaticky předpokládat, že budou „profesionální“ pěstouni připraveni na potřeby každé věkové kategorie. Zákon o sociálně-právní ochraně dětí ve znění zákona č. 363/2021 Sb. z toho důvodu již omezuje maximální výši příspěvku při převzetí dítěte u přechodných pěstounů, který nesmí u jedné osoby pečující přesáhnout 40 000 Kč v období posledních 12 kalendářních měsíců [srov. § 47] odst. 3 zákona o sociálně-právní ochraně dětí ve znění zákona č. 363/2021 Sb.]. Ačkoliv se zákonodárce rozhodl do budoucna omezit čerpání příspěvku právě z toho důvodu, že pravděpodobně nebude nutné pokaždé pořizovat novou vybavu, nelze z toho dovodit, že by v době před novelizací zákona o sociálně-právní ochraně dětí přechodným pěstounům žádné počáteční náklady při převzetí dítěte do péče nevznikaly. Rozlišování mezi „dlouhodobými“ a přechodnými pěstouny tedy ani za účinnosti dřívější právní úpravy nemělo rozumné zdůvodnění.
27. Dále se soud zabýval i otázkou, zda by odlišné postavení bylo racionální proto, že osobě v evidenci náleží odměna pěstouna i v případě, že nepečuje o žádné dítě [srov. § 47] odst. 1 písm. d) zákona o sociálně-právní ochraně dětí]. Tato odměna však představuje *de facto* mzdu pěstouna, který musí být připraven převzít dítě do pěstounské péče na přechodnou dobu okamžitě. Z toho důvodu zpravidla nebude vykonávat jinou výdělečnou činnost. Právě pro tyto účely byl pojem osoby v evidenci zaveden v zákoně o sociálně-právní ochraně dětí, tedy s cílem profesionalizovat pěstounskou péči a umožnit, aby děti byli na přechodnou dobu, dokud se jejich situace nevyřeší dlouhodobě jinak,

umístování do domácího prostředí pěstounů a nikoliv do ústavní péče (srov. důvodová zpráva k zákonu č. 401/2012 Sb., kterým se mění zákon o sociálně-právní ochraně dětí). Nelze tedy dojít k závěru, že by tato odměna měla kompenzovat náklady při převzetí dítěte (ke stejnému závěru dospěla rovněž bývalá veřejná ochrana práv ve výše uvedené zprávě).

28. Soud proto dospěl k závěru, že není rozumných důvodů odlišovat „dlouhodobé“ a přechodné pěstouny ani v případě příspěvku při převzetí dítěte, a proto se ani nelze odchýlit od výkladu pojmu osoby pečující provedeném Nejvyšším správním soudem. Správní orgány náležitě zjistily skutkový stav, ale došly k nesprávnému právnímu posouzení věci. Žaloby proti napadeným rozhodnutím 1 a 2 jsou proto důvodné.

Posouzení žaloby proti napadenému rozhodnutí 3

29. Nejprve se soud zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí 3. Má-li být rozhodnutí přezkoumatelné, musí být z jeho odůvodnění zřejmé, jaký skutkový stav vzal posuzující orgán za rozhodný a jak uvažil o skutečnostech podstatných pro věc, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76, nebo ze dne 21. 5. 2015, č. j. 7 Afs 69/2015-45). Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se správní orgán podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky a dopustí se dílčího nedostatku odůvodnění. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů tak má místo zejména tehdy, opomene-li správní orgán na námitku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64).
30. Žalobkyně namítá nedostatečné vypořádání odvolací námitky, že dítěti v květnu 2020 poskytovala péči a hradila jeho potřeby a není tak možné požadovat vynaložené prostředky zpět. Dávka je nárokem dítěte a na úhradu jeho potřeb byla také nezpochybnitelně vynaložena. Žalovaný náležitě nevysvětlil, kdo je ze zákona povinný tyto náklady proplatit. Soud má za to, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí 3 touto odvolací námitkou dostatečně zabýval. Uvedl, že příspěvek na úhradu potřeb dítěte je vyplacen osobě pečující o dítě v době výplaty z toho důvodu, že se jedná o nárok dítěte. Připustil, že tak může dojít k situaci, kdy bude příspěvek vyplacen jiné osobě, než která pečovala o dítě v době, kdy nárok na příspěvek vznikl. Doplnil, že v posuzovaném případě navíc žalobkyně čerpala příspěvek v celé výši za měsíc březen, ačkoliv bylo nezletilé dítě svěřeno žalobkyni do péče až koncem měsíce března. Z odůvodnění je tak zřejmé, jaký skutkový stav vzal správní orgán za rozhodný a jak uvažil o skutečnostech podstatných pro věc, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností.
31. Žalobkyně v žalobě v části rekapituluující dosavadní průběh správního řízení namítá, že je v prvostupňovém rozhodnutí 3 uvedeno, že „dávka nenáleží již od 1. 5. 2020“. Výslovně

však nenamítá nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro jeho nesrozumitelnost z toho důvodu, že v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí 3 je uvedeno datum 1. 5. 2020 jako den zániku nároku, ačkoliv ve výroku prvostupňového rozhodnutí 3 je uvedeno datum 1. 7. 2020. V napadeném rozhodnutí 3 žalovaný uvádí, že „[d]ávka příspěvek na úhradu potřeb dítěte nezletilé oprávněné osobě, byla přiznána a vyplácena účastnicí řízení od 03/2020 do 05/2020. V době výplaty za měsíc květen roku 2020 již byla nezletilá oprávněná osoba v péči u nové osoby pečující, a proto dávka za květen roku 2020, která byla vyplácena účastnicí řízení v červnu roku 2020, náleží již nové pečující osobě. [...] Z důvodu změny osoby pečující/v evidenci byla dávka pěstounské péče příspěvek na úhradu potřeb dítěte nezletilé oprávněné osobě odejmuta ode dne 1. 7. 2020, neboť nárok na dávku zanikl ke dni 30. 4. 2020.“ V napadeném rozhodnutí 3 již není uvedeno datum 1. 5. 2020 jako den zániku nároku. Je tedy zřejmé, že v případě chybně uvedeného data v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí 3 se jednalo o zjevnou chybu v psaní a je nesporné, že nárok na dávku zanikl až dnem 1. 7. 2020, tedy v souladu s § 47q odst. 2 zákona o sociálně-právní ochraně dětí.

32. Žalobkyně v žalobě nerozporuje datum 30. 4. 2020 uvedené ve výroku prvostupňového rozhodnutí 3, a které rovněž opakovaně uváděl žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí 3 jako den, ke kterému zanikl nárok na dávku. Nezletilá dívka byla svěřena do péče jiné osoby až vykonatelným usnesením o předběžném opatření dne 29. 5. 2020, a tedy měla nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte za květen 2020, pouze výplata tohoto nároku měla být v červnu 2020 provedena již jiné osobě pečující. Soud má za to, že chybně uvedené datum 30. 4. 2020 jako den zániku nároku na dávku mu nebrání v přezkumu žalobního bodu, podle něhož měl být příspěvek za měsíc květen vyplacen žalobkyni (a nikoliv nové osobě pečující), a proto k této vadě nemůže přihlídnout z moci úřední (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009-84, č. 2288/2011 Sb. NSS). Z prvostupňového rozhodnutí 3, napadeného rozhodnutí 3 i ze správního spisu je zřejmé, že správní orgány dospěly k závěru, že dávka náleží nezletilému dítěti za měsíc květen, pouze jeho výplata měla být provedena jiné osobě pečující. Dne 30. 4. 2020 tedy zanikl „nárok na vyplacení“ dávky, která měla být po vykonatelném usnesení o předběžném opatření vyplácena již nové osobě pečující.
33. Podle § 47f odst. 1 zákona o sociálně-právní ochraně dětí platí, že „[n]árok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte má nezletilé nezaopatřené dítě svěřené do pěstounské péče. Příspěvek na úhradu potřeb dítěte náleží podle věty první se vyplácí osobě pečující.“
34. Podle § 47q odst. 2 zákona o sociálně-právní ochraně dětí platí, že „[d]ávka pěstounské péče neprávem přiznaná, vyplácená, nebo vyplácená ve vyšší částce, než v jaké náleží, se odejme nebo se její výplata zastaví nebo sníží, a to od prvního dne kalendářního měsíce, následujícího po kalendářním měsíci, v němž byla dávka pěstounské péče neprávem vyplácena. Ustanovení § 47z zůstává nedotčeno.“
35. Podle § 47t odst. 1 zákona o sociálně-právní ochraně dětí platí, že „[p]říspěvek na úhradu potřeb dítěte a odměna pěstouna se vyplácí měsíčně, a to po uplynutí kalendářního měsíce, za které náležely, nejpozději však do konce kalendářního měsíce následujícího po tomto měsíci.“
36. Mezi stranami je sporné, komu má být příspěvek na úhradu potřeb dítěte vyplacen

v případě, že se v průběhu kalendářního měsíce změnila osoba pečující. Žalobkyně tvrdí, že má být vyplacena té osobě pečující, která o nezletilé dítě pečovala v době vzniku nároku dítěte na příspěvek. Žalovaný tvrdí, že má být vyplacen osobě, která pečuje o dítě v době, kdy je provedena výplata dávky.

37. Nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte je nárokem dítěte, a tedy i jeho příjmem. Příspěvek na úhradu potřeb dítěte je určen k pokrytí základních potřeb dítěte v pěstounské péči a supluje tomuto dítěti výživné od rodičů, které v souladu s § 961 odst. 2 občanského zákoníku přechází na stát (příčemž je-li výživné vyšší než tento příspěvek, náleží rozdíl dítěti a soud rozhodne o způsobu platby a o hospodaření s výživným). Podle § 966 odst. 2 věty druhé občanského zákoníku je pěstoun „[p]ovinen a oprávněn rozhodovat jen o běžných záležitostech dítěte, v těchto záležitostech dítě zastupovat a spravovat jeho jmění.“ Pěstounovi tedy náleží rovněž běžná správa jmění dítěte, a to bez rozdílu, zda se jedná o „dlouhodobého“ nebo přechodného pěstouna. Je proto logické, že příjem dítěte musí být vyplacen vždy té osobě, která v době výplaty nároku spravuje jmění dítěte. V opačném případě by příjem dítěte byl vyplacen osobě, která sice v době vzniku nároku spravovala jmění dítěte, nicméně tato povinnost jí již v době výplaty nenáleží. Přechodný pěstoun se stává osobou pečující až v okamžiku, kdy mu bylo svěřeno dítě do péče, jak bylo výše uvedeno v souvislosti s přezkumem napadených rozhodnutí 1 a 2. Stěžejní je tedy doba faktické péče o dítě. Usnesením o předběžném opatření byla nezletilá dívka předána do péče pěstounského manželského páru, přechodná pěstounská péče žalobkyně tím zanikla. V měsíci červnu tedy již nebyla osobou pečující ve vztahu k nezletilé dívce, ale pouze osobou v evidenci.
38. Skutečně tedy může vzniknout situace, kdy bude příspěvek vyplacen k rukám jiné osoby, než která zajišťovala péči o nezletilé dítě v době, kdy vznikl nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte. Zákonodárce se rozhodl tuto situaci při novelizaci zákona o sociálně-právní ochraně dětí zákonem č. 363/2021 Sb. vyřešit tak, že má být příspěvek na úhradu potřeb dítěte vyplacen osobě, která pečovala o dítě převážnou část měsíce, byť dítě v době výplaty příspěvku již v péči nemá [srov. § 47f odst. 1 věta druhá zákona o sociálně-právní ochraně dětí ve znění zákona č. 361/2021 Sb.]. Nicméně v době před účinností uvedené novelizace znění zákona o sociálně-právní ochraně dětí takový postup neumožňovalo a soud není oprávněn takový postup posvětit vlastním výkladem rozporným se zněním a účelem zákona.
39. Žalobkyně argumentuje rovněž tím, že § 47t odst. 1 zákona o sociálně-právní ochraně dětí nebrání možnosti dávku rozdělit mezi pěstouny. K tomu soud uvádí, že § 47t zákona o sociálně-právní ochraně dětí pouze stanoví, že se příspěvek na úhradu potřeb dítěte vyplácí měsíčně, a to zpětně po uplynutí kalendářního měsíce, za který příspěvek náležel, nejpozději do konce následující měsíce. Nelze dojít k závěru, že by toto ustanovení umožňovalo výplatu dávky rozdělit. Podle tohoto ustanovení platí, že příspěvek se vyplácí v měsíčních dávkách, tedy naopak souhrnně za celý předcházející měsíc. Dále žalobkyně namítá, že v § 42c a § 42f zákona o sociálně-právní ochraně dětí umožňuje tzv. denní úhradu u příspěvku na úhradu pobytu a péče, v této souvislosti odkazuje rovněž na § 47g odst. 1 zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Zde soud musí zdůraznit, že se jedná o úpravu samotné výše příspěvku, nikoliv výplatu. V posuzovaném případě nejde o

poměrný nárok dítěte na část příspěvku za měsíc květen, ale o skutečnost, že v době výplaty nároku již dítě bylo v péči jiné osoby. Nejde tedy o analogickou situaci upravenou výše zmíněnými ustanoveními, kdy nárok náleží dítěti pouze za poměrnou část měsíce, resp. výše příspěvku závisí na délce pobytu dítěte v zařízení. Žalobkyně zde navrhuje analogickou aplikaci úpravy denních úhrad na „dělenou výplatu“ různým osobám pečujícím. Taková analogie by však byla nepřípustná.

40. Žalobkyně dále nesouhlasí s argumentací žalovaného, kterou reagoval na její odvolací námitku týkající se otázky, kdo má proplatit její náklady za péči o nezletilé dítě vynaložené v květnu 2020. Žalovaný uvedl, že je třeba přihlídnout k tomu, že za březen 2020 byla žalobkyni vyplacena dávka náležející za celý měsíc, ačkoliv byla do její péče nezletilá předána až 30. 3. 2020. Soud na této argumentaci neshledává nic nezákonného, jelikož nijak nevyvrací závěr, že příspěvek na úhradu potřeb dítěte je nárokem dítěte, kterému dle zákona náleží příspěvek za celý měsíc bez ohledu na to, v jaký den v měsíci bylo předáno do pěstounské péče. Námitka žalobkyně, že si je správní orgán I. stupně vědom nesmyslnosti této úpravy, pokud v rozhodnutí o přeplatku uvádí jako možné řešení situace finanční vyrovnání mezi pěstouny, rovněž na posouzení věci nic nemění. Ačkoliv rozhodnutí o přeplatku není předmětem přezkumu v této věci, v obecné rovině je možné konstatovat, že jelikož je příspěvek na úhradu potřeb dítěte příjmem dítěte a stává se součástí jeho jmění, je na pěstounech jako osobách spravujících jmění dítěte, aby se případně finančně vyrovnali, a to podle výše vynaložených nákladů za péči o dítě v daném měsíci.
41. Z výše uvedených důvodů proto žaloba proti napadenému rozhodnutí 3 není důvodná.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

42. Vzhledem k výše uvedenému soud zrušil napadené rozhodnutí 1 a napadené rozhodnutí 2 podle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro nezákonnost a věci vrátil žalovanému k dalším řízením podle § 78 odst. 4 s. ř. s. (výrok II). V dalších řízeních je žalovaný vázán právním názorem soudu [§ 78 odst. 5 s. ř. s.]. Žalobu proti napadenému rozhodnutí 3 shledal soud nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok III).
43. Dokazování soud pro nadbytečnost neprováděl, neboť žalobkyní navržené důkazy tvoří součást správního spisu, jehož obsahem se dokazování neprovádí.
44. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 větou druhou s. ř. s. Žalobkyně byla z procesního hlediska ve věci úspěšná ze dvou třetin a žalovaný z jedné třetiny, jelikož pouze dvě ze tří napadených rozhodnutí byla soudem zrušena. Žalobkyně by tedy měla nárok na náhradu jedné třetiny důvodně vynaložených nákladů řízení. Řízení je však ze zákona osvobozeno od soudních poplatků podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Žalobkyni rovněž nenáleží náhrada nákladů na zastoupení podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, neboť v řízení nebyla zastoupena advokátem. V řízení před soudy ve správním soudnictví se nepoužije ani vyhláška č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne

25. 8. 2015, č. j. 6 As 135/2015-79, č. 3344/2014 Sb. NSS). Jelikož tedy žalobkyni nevznikly žádné důvodně vynaložené náklady řízení, soud nepřiznal náhradu nákladů řízení žádnému z účastníků (výrok IV).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 24. února 2022

Mgr. Jan Čížek, v. r.
samosoudce